

Verenigde Afdelingen

Advies nr. 58.103 van 3 april 2026

Dossier: VCT/58.103/II/PN

Federale Pensioendienst: bevordering naar klasse A3

1. Voorwerp van vraag om advies

De vraag om advies heeft betrekking op het volgende: de toepassing van de regels met betrekking tot de taalkaders in het kader van een bevordering naar klasse A3 binnen de Federale Pensioendienst.

2 Procedure

De vraag om advies werd conform artikel 10 van het koninklijk besluit van 11 maart 2018 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van haar werking (KB Werking VCT) bij de VCT aanhangig gemaakt door middel van een ondertekend verzoekschrift door een leidinggevende van een administratieve overheid, dat op 6 maart 2026 bij wege van elektronische post aan de voorzitter van de VCT werd verstuurd.

De vraag om advies werd onderzocht door de VCT in haar zitting van 3 april 2026 conform de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 1, 4 en 5 Bestuursstaalwet en de artikelen 4 en 5 KB Werking VCT.

Het advies werd met éénparigheid van stemmen gegeven conform de artikelen 7 en 8 KB Werking VCT.

Dit advies werd opgesteld in het Nederlands en in het Frans. Beide teksten zijn rechtsgeldig.

3 Vraag om advies

3.1 Schrijven *d.d.* 6 maart 2026

“Na de vergadering van 10 februari 2026 met de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, wil ik graag een schriftelijk advies vragen betreffende de toepassing van de regels met betrekking tot de taalkaders in het kader van een bevordering naar klasse A3 binnen de Federale Pensioendienst.

De directieraad heeft de twee kandidaten als volgt geklasseerd:

- 1^e: een eentalig Nederlandstalige kandidaat;
- 2^e: een eentalig Franstalige kandidaat.

De huidige bezetting van de taalkaders in de **tweede trap** is de volgende:

trap 1	Eentalige kaders		Tweetalige kaders		Totaal
	N	F	N	F	Totaal
Management	1	0	2	1	4
trap 2	N	F	N	F	Total
A5	0	0	0	0	0
A4	3	2	6	2	13
A3	21	28	15	6	70
Totaal	24	30	21	8	83

Zoals vermeld tijdens de vergadering dient het tweetalig kader gecorrigeerd te worden (N).

Het personeelsplan, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad¹ voorzag:

Voorzien in het personeelsplan 2025 (BS)

Functies A5	5
Functies A4	21
Functies A3	107
Totaal	133

Wat dat betreft, heb ik de volgende vragen:

I. Tweetalige kaders: evenwicht N/F

- Hoe dient de berekening te gebeuren: per trap (het totaal aantal A3/A4/A5) of per klasse (A3-A4-A5)?
- Om de verdeling 40-40-10-10 te bereiken, dient de berekening uitsluitend te gebeuren op basis van het personeelsplan (namelijk 53-53-13-13)? In dat geval zouden acht ambtenaren van het tweetalig kader (N) tot het eentalig kader (N) dienen te worden gerekend. Of dient de berekening te gebeuren op basis van de bezettingscijfers op het moment van de bevordering (83)?

Kan u mij concreet aangeven hoe het tweetalig kader (N) kan aangepast te worden?

Hoe kan worden bepaald of een kandidaat kan worden geselecteerd voor het tweetalig kader:

- Welke artikelen worden beschouwd als gelijkwaardig met artikel 12? Bijvoorbeeld, wordt artikel 7 erkend als gelijkwaardig en, desgevallend, met welk niveau van artikel 7?

Bestaan er andere artikelen die in acht kunnen worden genomen voor het tweetalig kader?

Is het bezit van deze artikelen voldoende of is een omzetting naar het certificaat "artikel 12" via de FOD Beleid en Organisatie (BOSA) nodig?

- Na hoeveel tijd is een ambtenaar die gedetacheerd is (bijvoorbeeld: terbeschikkingstelling, missie, gedetacheerd...) niet meer meegerekend voor de bezetting?

II. Bevordering A3

In principe zou het eentalig Franstalig kader in onevenwicht zijn bij de hiervoor vermelde berekening.

Artikel 43, §5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken voorziet dat de bevorderingen per kader plaatsvinden.

Bovendien vloeit uit de rechtspraak van de Raad van State² voort dat "om een taalevenwicht te bereiken, de ambtenaren van het tweetalig kader niet tot deze van een eentalig kader kunnen worden gerekend."(vertaling)

Tijdens voornoemde vergadering heeft u echter gesteld dat het tweetalig kader voorafgaand zou dienen te worden gecorrigeerd zodat de ambtenaren die de drempel van 10 % overschrijden aan het eentalig Nederlandstalig kader zouden worden toegevoegd. Een dergelijke correctie zou ten gevolge hebben dat dit laatste verhoudingsgewijs veel gunstiger zou worden dan het eentalig Franstalig kader.

Bijgevolg vloeit hieruit voort dat de bevordering ten goede zou komen aan de Franstalige kandidaat.

Gezien het bovenstaande, kan u het mondelinge advies bevestigen dat u tijdens deze vergadering verleende, waarbij de Franstalige kandidaat die tot het eentalig kader behoort, dient te worden bevordert?

[...]

3.2 Bijkomende informatie

"La répartition dont question ci-dessous concerne uniquement **les services centraux**.

Les postes sont ouverts à tous les agents dans les deux langues pour les services centraux. Au moment, de la promotion ou de la nomination, les agents bilingues légaux sont comptabilisés dans le cadre bilingue, sous le rôle linguistique correspondant (FR ou NL). »

4 Advies van de Verenigde Afdelingen

Artikel 43, §§ 2 en 3 Bestuursstaalwet stellen het volgende:

" § 2. De ambtenaren houders van een managementfunctie of van een staffunctie of bekleed met een graad van rang 13 of hoger of met een graad die gelijkwaardig is of met klasse A3, A4 of A5, met uitzondering van degenen die in de klasse A3 geïntegreerd zijn op de basis van een

graad van rang 10, worden verdeeld over drie kaders : een Nederlands, een Frans en een tweetalig.

De andere ambtenaren worden verdeeld over twee kaders : een Nederlands en een Frans.

Alle ambtenaren worden ingeschreven op een taalrol : de Nederlandse of de Franse.

§ 3. De Koning bepaalt, voor een duur van ten hoogste zes jaar, die kan worden verlengd zo geen wijziging optreedt, voor iedere centrale dienst, het percentage betrekkingen dat aan het Nederlands en aan het Frans kader dient toegewezen met inachtneming, **op alle trappen van de hiërarchie**, van het wezenlijk belang dat de Nederlandse en Franse taalgebieden respectievelijk voor iedere dienst vertegenwoordigen. Nochtans, voor de managementfuncties en voor de staffuncties alsook voor de graden van rang 13 en hoger en de graden die gelijkwaardig zijn en de klassen A3, A4 en A5, onder voorbehoud van de toepassing van § 2, eerste lid, worden de betrekkingen, op alle trappen van de hiërarchie, in gelijke percentages verdeeld tussen de twee kaders.

Het tweetalig kader omvat 20 % van de betrekkingen van de graden van rang 13 en hoger en van de graden die gelijkwaardig zijn en van de klassen A3, A4 en A5, onder voorbehoud van de toepassing van § 2, eerste lid. Die betrekkingen worden, op alle trappen van de hiërarchie, **in gelijke mate verdeeld tussen de twee taalrollen**.

Om tot het tweetalig kader toegelaten te worden, moeten de ambtenaren voor een examencommissie, samengesteld door de Vaste Wervingssecretaris, het bewijs leveren dat zij de tweede taal voldoende kennen. Worden van dit examen vrijgesteld de ambtenaren wier diploma bewijst dat hun tweede taal de voertaal was van het onderwijs dat zij genoten hebben.

Voor de toepassing van voorgaande regelen, bepaalt de Koning welke graden of klassen of managementfuncties of staffuncties tot een zelfde trap van de hiërarchie behoren.

De in het vooruitzicht gestelde verdeling van de betrekkingen over de verschillende taalkaders wordt vooraf aan het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht onderworpen.

Na raadpleging van dezelfde Commissie, kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd en met redenen omkleed besluit, van de regel van verdeling bedoeld in het eerste lid, tweede volzin, afwijken ten behoeve van de centrale diensten waarvan de bevoegdheden of de werkzaamheden de Nederlandse en de Franse taalgebieden in ongelijke mate betreffen.

In afwijking op de vorige leden, zal de vervanging bepaald in artikel 5 van de wet van 10 april 1995 betreffende de herverdeling van de arbeid in de openbare sector, gebeuren in een zelfde taalverhouding als deze die van toepassing is op de personeelsleden van de centrale dienst bekleed met eenzelfde graad of met dezelfde klasse.”

Uit deze paragrafen volgt het volgende:

- de berekening dient te gebeuren per trap van de hiërarchie (in dit geval het totale aantal behorende tot de klassen A3, A4 en A5);
- de berekening dient te gebeuren op basis van de bezettingscijfers op het moment van de bevordering (in dit geval 83). Dit heeft tot gevolg dat het tweetalig kader dient te bestaan uit 16 personeelsleden – waarvan 8 Nederlandstalig en 8 Franstalig. Het totaal aantal betrekkingen op het personeelsplan mag derhalve niet in beschouwing worden genomen;
- iemand kan tot het tweetalig kader benoemd worden indien deze persoon een taalcertificaat artikel 12 heeft behaald of een taalcertificaat heeft behaald dat dezelfde kennis of een hogere

kennis aantoont. Dit gaat bijvoorbeeld over respectievelijk een artikel 14, § 1 of een artikel 7 (niveau A). Het bezit van zulk certificaat is voldoende. Het dient niet te worden omgezet³;

- de betrokken ambtenaar dient via een besluit van de benoemende overheid, al dan niet door verhoging in klasse, benoemd te worden tot het tweetalig kader. Het louter beschikken over het vereiste taalcertificaat is niet voldoende om tot het tweetalig kader te behoren. Door de woordkeuze in de adviesvraag en de bijkomend verstrekte informatie kan de VCT zich niet uitspreken over hoe het tweetalig kader (N) kan aangepast worden;
- de bezetting is een momentopname die beoordeeld moet worden op het moment van de benoeming of de bevordering. Een ambtenaar dient te worden gerangschikt in het taalkader op ede trap van de hiërarchie die overeenkomt met de uitgeoefende functie op dat moment;
- in het tweetalig kader dienen er op de tweede trap 16 personeelsleden te zijn waarvan 8 van de Nederlandse taalrol. De overige 13 personeelsleden van de Nederlandse taalrol dienen geacht te worden te behoren tot het Nederlandse taalkader. Dit heeft tot gevolg dat het Nederlandse , taalkader momenteel in overtal is, waardoor de Franstalige kandidaat dient te worden benoemd.

5 Kennisgeving

Dit advies wordt ter kennis gebracht aan de adviesaanvrager conform artikel 10 KB Werking VCT.

*

* *

ADVIES

De VCT stelt het volgende: de Franstalige kandidaat dient te worden benoemd aangezien het Nederlands taalkader in overtal is.

Dit advies werd uitgebracht te Brussel op 3 april 2026 door de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

S. VANEYCKEN
voorzitter

---

³ Via de website van werkenvoor.be bestaat er voor deze personen evenwel een eenvoudige mogelijkheid om een taalcertificaat artikel 12 te bekomen door zich in te schrijven voor het taalexamen artikel 12. Op basis van het slagen voor gelijkwaardige of hogere taakexamens bekomt de persoon door vrijstelling op die manier een taalcertificaat artikel 12.